

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ПОСЛУГ»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
Рік навчання: 2-й, семестр 3-й
Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів
Назва кафедри: Менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності,
готельно-ресторанної справи та
туризму
Мова викладання: українська

Лектор курсу

д.е.н., доц. Головня Олена Михайлівна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

elen@vsau.vin.ua, ellens@meta.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Зовнішньоекономічна діяльність у сфері послуг» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з такої дисципліни: «Економічна теорія (Мікроекономіка, Макроекономіка)», «Туристичні та готельні ресурси України».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисципліни «Економіка готелів і ресторанів», проходженні виробничої практики та виконанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Зовнішньоекономічна діяльність дасть змогу розвивати власні виробничі процеси, забезпечити економічне зростання з ефективним використанням переваг міжнародного розподілу праці та сукупного міжнародного науково-технічного потенціалу, сприятиме розвитку перспективних напрямів експортного потенціалу. Саме за рахунок зовнішньоекономічної діяльності наша країна вирішує проблему нестачі енергоносіїв, новітніх машин та устаткування, технологій, деяких товарів

народного споживання. Тому запропонований курс є важливим з огляду пошуку інструментів та технологій зовнішньоекономічної діяльності підприємства у розвиток вітчизняної економіки.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність у сфері послуг» – є розвиток та формування знань і навичок в області зовнішньоторгових відносин із зарубіжними партнерами.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність у сфері послуг» є навчити студентів знанням форм міжнародної промислової кооперації, вмінням вибору партнерів, знанням сучасних форм реалізації товарів та післяпродажного обслуговування, вмінням ділового спілкування та знанням ділового протоколу, вмінням вирішувати питання організації та техніки проведення зовнішньоекономічних операцій, серед яких важливе місце займає формування та укладання зовнішньоекономічного контракту.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 9.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 4. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

СК 5. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 7. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів.

СК 8 Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів.

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 4. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

ПРН 7. Організувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПРН 8. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами готельних та ресторанних послуг.

ПРН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	ТЕМА 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності	2	2	8
2	ТЕМА 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю	2	-	8
3	ТЕМА 3. Митно-тарифні інструменти регулювання ЗЕД	2	2	6
4	ТЕМА 4. Нетарифні інструменти регулювання ЗЕД	2	2	6
5	ТЕМА 5. Зовнішньоекономічний договір (контракт) в сфері послуг	2	2	6
6	ТЕМА 6. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	2	2	6
7	ТЕМА 7. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних контрактів	2	2	6
8	ТЕМА 8. Страхування у зовнішньоекономічній діяльності	2	-	6
9	ТЕМА 9. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність та її ефективність	2	2	6
10	ТЕМА 10. Інформаційні та комп'ютерні послуги в системі зовнішньоекономічних послуг	-	2	6
11	ТЕМА 11. Туристичні послуги в системі зовнішньоекономічних послуг	2	2	6
12	ТЕМА 12. Пасажирські перевезення в системі зовнішньоекономічних послуг	2	2	8
13	ТЕМА 13. Бізнес-послуги в системі зовнішньоекономічних послуг	2	2	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота студента (СРС) — це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом без безпосередньої участі викладача. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів: розвиток творчих здібностей та активізацій розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; здобуття студентом глибокої системи знань як ознаки міцності знань; самостійна робота студентів як результат морально-вольових зусиль.

Методичне керівництво самостійною роботою студента з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність у сфері послуг» здійснює викладач.

Метою СРС є засвоєння навчальної програми в повному обсязі та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у підготовці сучасного фахівця вищої кваліфікації.

В ході самостійної роботи студент має перетворитися в активного учасника навчального процесу, набути здатність самостійного оволодіння теоретичними і практичними компетенціями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Самостійна робота з метою підготовки до поточних аудиторних занять	32	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	23	2 рази на семестр	Усне та письмове опитування
3	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	23	2 рази на семестр	Виступ в аудиторії з презентацією, усний захист, дискусія в групі на тему презентації
4	Підготовка до модульного контролю та іспиту	22	3 рази на семестр	Тестування у системі Сократ
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 244 с.

2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. до виконання розрахункової роботи. Укладачі: Дунська А. Р., Жалдак Г. П. Електронні текстові дані (1 файл: 107 Кбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 32 с. URL.: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/30075/1/MV_PP_ZED_roz_rob.pdf

3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.

4. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те ви д., перероб. та допов. Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.
5. Дахно І.І., Алієва-Барановська В.М. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І.І. Дахна. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій / уклад. Макара О.В. Луцьк: ПП «Поліграфія», 2020. 90 с.
7. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 292 с.
8. Юрчишин В. Торговельні війни сучасності та їх вплив на економічне зростання і розвиток у світі та Україні. Київ: Заповіт, 2019. 188 с.

Додаткова література

1. Кульганік О. М. Сучасні процеси міжнародної торгівлі України в умовах глобалізації. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2.
2. Камінська Т. М. Місце України у міжнародній торгівлі послугами. *Економічна теорія та право*. 2019. № 1 (36). С. 27–41.
3. Михайліченко Г., Клімова А. Світовий туристичний ринок: трансформації після пандемії. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2020. № 2. 21–37.
4. Мащенко С. О., Захарченко Н. В. Міжнародний фінансовий аутсорсинг та світові тенденції його розвитку. *Економічний простір*. 2019. С. 100–112.
5. Аналіз торгівлі послугами між Україною та ЄС в рамках ПВЗВТ. URL.: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2021/11/Final-DCFTA-services-2021-11-11.pdf>
9. Головня О.М., Ставська Ю.В. Міжнародний туризм: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ ДРУК, 2020. 316 с.
10. Бондар Ю. А. Економіко-правові механізми регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств сфери послуг. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2022. Вип. 3. С. 37-50.
11. Архієреєв С. І. Роль людського капіталу сфери ІТ -послуг у розвитку зовнішньоекономічної діяльності України. *Соціальна економіка*. 2019. Вип. 58. С. 52-58.
12. Завгородній А. В. Дослідження особливостей зовнішньоекономічної торгівлі послугами регіональної економіки. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Т. 4. № 2. С. 44-51.

13. Дергачова Г. М. Роль управлінських факторів в концепції стратегії диверсифікації зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. № 4. С. 54-62.

Інформаційні ресурси

1. Зовнішньоекономічна діяльність 2023. Головбух. URL.: <https://buhplatforma.com.ua/article/7274-zovnshnoekonomchna-dyalnst>
2. Британське бюро дослідження ринку (British Market Research Bureau, BMRB). URL: <http://www.bmr.co.uk>
3. Консалтинг, маркетинг, маркетингові дослідження, комерційна діяльність, статистика, цінова інформація, цінові експертизи, ринки металів і металобрухту, руда, вугілля, феросплави, сільгосппродукція. URL: <http://www.expert.kiev.ua/>
4. Міжнародна компанія ринкових досліджень "Euromonitor". URL: <http://www.euromonitor.com>
5. Міністерство економіки України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
8. The World`s Fair Museum. URL: www.expomuseum.com

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	6
4	Виконання контрольних робіт, тестування	6
5	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	6
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Аналіз конкретної виробничої ситуації та підготовка аналітичної записки (Case Study)	6
9	Виконання контрольних робіт, тестування	6
10	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	6
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни